

Doktersraad September 2020: De ruiperiode: het belang en handige tips

Door: Stephan Göbel (dierenarts)

Het is inmiddels half september en het korte maar intense vliegseizoen 2020 nadert zijn einde. Dit betekent ook dat de rui zijn intrede weer gaat doen! Wat is de rui en hoe kunt u uw duiven optimaal door de rui laten komen?

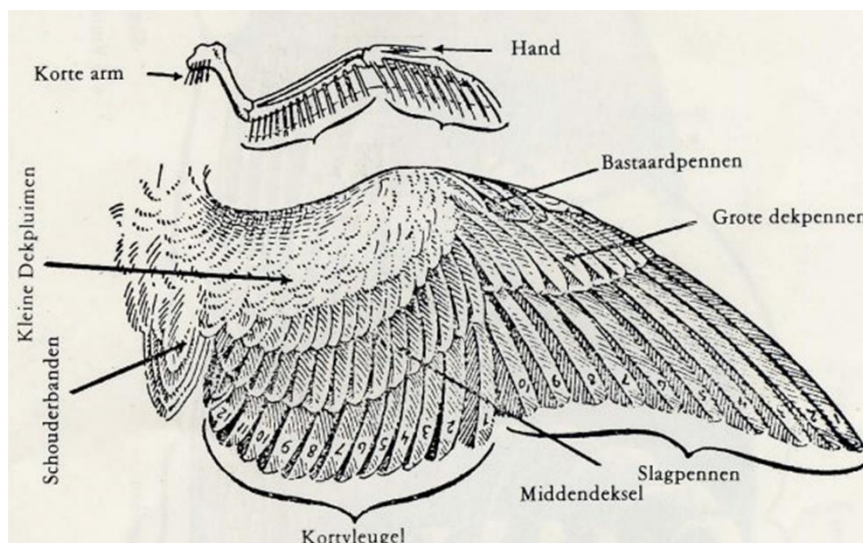
Ruien betekent het verwisselen van de veren. Om te weten wat belangrijk is voor een duif tijdens de rui moet men eerst weten hoe het ruiproces zich voltrekt. Elke veer op het lichaam van de duif komt voort uit een veerfollikel. Binnenin deze veerfollikel bevinden zich stamcellen die zich kunnen omvormen tot nieuwe veren. Wanneer een veer groeit is deze verbonden met de bloedsomloop van de duif door middel van kleine bloedvaatjes. Wanneer een veer volgroeid is sterven deze bloedvaatjes af en verdwijnt het leven uit de veer. Trek daarom nooit veren bij een duif die nog groeiende zijn, daarmee loopt u het risico de veerfollikel dusdanig te beschadigen dat de veer niet meer terug groeit!

Het ruiproces bij een gezonde duif die niets tekort komt verloopt altijd volgens hetzelfde patroon. Nadat de eerste 5 á 6 slagpennen van binnenuit ingeruid zijn begint de rui van het dek van opeenvolgend beide vleugels, borst en de kop van de duif. Als de stoppels op voornoemde plaatsen zich beginnen te tonen start ook de staartrui. De staartrui van een gezonde duif start altijd met de middelste 4 staartpennen, vervolgens ruit de duif zijn staart van binnen naar buiten met als laatste de op één na laatste staartpen. Deze worden als laatste verwisseld. Een duif verwisselt tijdens de rui nooit al zijn veren. Zo ruit een gezonde jonge duif in zijn eerste ruiperiode nooit zijn hele 'broek', maar enkel de eerste twee broekpennen. Een duif is volledig 'door de rui heen', zoals we dat noemen, als de 10^e (buitenste) slagpen volledig op lengte is. **Klik onder of boven voor volgende pagina.**

In de onderstaande figuur ziet u de vleugel van een duif met daarin de benaming van de veren om een duidelijk beeld bij bovenstaand verhaal te vormen.

Figuur 1: Benaming van de vleugelbevedering van een duif.

Tekeningen van een gebrekkige gezondheid (door bijvoorbeeld ziekte) tijdens de rui zijn een mat een droog verenpak. Staart-, slag- en broekpennen die niet geruid werden. Ook streping in de veren

duidt op een gebrekkige gezondheid tijdens de rui. Naast een gebrekkige gezondheid, zijn ook uitputting, verwondingen of het toedienen van bepaalde medicatie oorzaken van een niet perfect nieuw verenpak!

Wat kunt u nu doen om de rui van uw duiven te optimaliseren? Wat de laatste jaren een trend lijkt te worden is het geven van karnemelk (1/2 karnemelk 1/2 water of 2/3 karnemelk 1/3 water) om de rui te versnellen. Persoonlijk zie ik het nut van deze truc niet echt in. Hoe meer veren tegelijk verwisseld worden, hoe meer voedingsstoffen ook in een kortere periode aangevoerd dienen te worden.

De belangrijkste bouwsteen van veren is methionine. Dit is een aminozuur dat essentieel is voor duiven. 'Essentieel' betekent dat de duif het nodig heeft maar dat ze dit aminozuur niet zelf kan vormen uit andere voedingsstoffen, maar dat het kant en klaar opgenomen dient te worden uit de voeding. Het is dus zeer zeker zinvol om dit aminozuur te verstrekken tijdens de grote rui. Een welgekend product dat heel veel methionine bevat is Sedochol (Sludochol). Een bijkomende functie van het aminozuur methionine is dat het gebruikt wordt in de eiwitsynthese die grotendeels in de lever plaatsvindt. Dit is de reden waarom het wordt gezien als een zuiveringmiddel voor de lever. Mede om deze redenen is het aan te raden Sedochol het jaar rond te gebruiken.

Tot zover een beknopte uitleg over de rui-periode van onze duiven. Volgende keer gaan we het nogmaals hebben over de meest, maar misschien wel onterecht, gevreesde ziekte in de wintermaanden: Paratyphus. Hoe herken je het, wat kun je er aan doen en hoe kun je het voorkomen?!

Succes met de rui en geniet nog even van de mooie nazomer,
Stephan Göbel (dierenarts)

DAP J. van der Sluis

Industrieweg 1

3628 EZ Kockengen